

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžp/36/2012
Identifikačné číslo spisu:	1011201372
Dátum vydania rozhodnutia:	13.11.2013
Meno a priezvisko:	CSc., JUDr. Eva Babiaková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1011201372.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu AUTO-AZ, s.r.o. IČO: 35 797 541, so sídlom Zohor, Bratislavská 20, zast. advokátom Mgr. Michalom Bouškom z AK RELEVANS s.r.o., so sídlom v Bratislava, Dvořákovo náb. 8, proti žalovanému Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, so sídlom Nám. Ľudovíta Štúra 1, Bratislava, zast. Advokátskou kanceláriou JANČO, JAKUBČÁK A PARTNERI, s.r.o., so sídlom Štúrova 13, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 2355/2011-3.3, notifikačné číslo SK 00019, z 3. júna 2011, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 145/2011-146 zo dňa 17. júla 2012, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 145/2011-146 zo dňa 17. júla 2012 z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č. k. 3S 145/2011-146 zo dňa 17. júla 2012 podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného č. 2355/2011-3.3, č. n. SK 000191 z 3. júna 2011, ktorým žalovaný rozhodol, že vznáša námietky podľa čl. 12 ods. 1 písm. d/ Nariadenia EP a Rady (ES) č. 1013/2006 (ďalej len „Nariadenie 1013/2006“) o preprave odpadu ako orgán príslušný podľa čl. 2 bod 19 Nariadenia 1013/2006, voči preprave 3000 t (olovených batérií) nebezpečného odpadu zo Slovenskej republiky do Poľskej republiky.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že možnosť žalovaného vzniesť námietky by mala vyplývať zo zákona č. 233/2001 Z. z., nakoľko tento zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi. Z uvedeného vyplýva, že Slovenská republika v zákone č. 233/2001 Z. z. a ani v inom právnom predpise neupravila možnosť žalovaného vzniesť námietky v konaní o udelenie súhlasu na prepravu odpadov a z dôvodov absencie vnútroštátnej právnej úpravy a preto zrušil rozhodnutie pre neexistenciu právneho predpisu v SR a nesprávne právne posúdenie Nariadenia č. 1013/2006 a preto nevidel dôvod zaoberať sa ostatnými námietkami žalovaného. Zároveň priznal žalobcovi náhradu trov konania.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zmenil rozsudok krajského súdu tak, že odvolaniu žalovaného vyhovie a žalobcovu žalobu zamietne, alebo, že zruší rozsudok krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie. V dôvodoch poukázal okrem iného aj na nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu, ktorý sa nezoberal všetkými námietkami žalovaného, zároveň poukázal na priamu aplikovateľnosť Nariadenia č. 1013/2006. Z citovaného Nariadenia čl. 12 ods. 1 písm. d/ nevyplýva pre zmluvné štáty povinnosť upraviť dôvody pre vznesenie námietok proti preprave z dôvodu predchádzajúceho odsúdenia (potrestania) prepravcu (oznamovateľa) nebezpečného odpadu. Poukázal, že súd sa vôbec nevysporiadal s argumentáciou žalovaného, že správny orgán členského štátu je povinný pri odmietnutí prepravy nebezpečného odpadu povinný postupovať podľa vnútroštátnych predpisov. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania, ktorých výšku vyčíslil.

Žalobca sa k podanému odvolaniu žalovaného vyjadril svojim podaním a navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť, zároveň žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania. Poukázal na skutočnosť, že Nariadenie č. 1013/2006 predpokladá vydanie vnútroštátneho predpisu, ktorý umožní vznášať námietky proti plánovanej preprave z dôvodu podľa čl. 12 ods. 1 písm. d/ citovaného Nariadenia ES a že bez prijatia Takého to predpisu nemôže žalovaný vznášať námietky voči preprave odpadov podľa čl. 12 ods. 1 písm. d/ Nariadenie č. 1013/2006. Preto podľa jeho názoru rozsudok súdu prvého stupňa vychádza zo správneho právneho posúdenia veci. Pokiaľ išlo o druhú námietku týkajúcu sa nedostatočného odôvodnenia mal zato, že rozhodnutie je dostatočne odôvodnené ako aj presvedčivé.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo z dôvodov a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb, alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten o koho práva v konaní ide.

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postup, sa postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Predpokladom postupu súdu podľa druhej hlavy piatej časti OSP (rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) je, aby pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (§ 247 ods. 2 OSP).

Podľa § 247 ods. 3 OSP predmetom preskúmania môže byť za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným.

Z obsahu odvolania žalovaného je zrejmé, že o.i. namietal skutočnosť, že krajský súd sa v svojom rozhodnutí vôbec nevysporiadal s jeho námietkami. Ako vyplýva z obsahu jeho podaného odvolania, žalovaný namietal nesprávne právne posúdenie a nepreskúmateľnosť, nesúhlasiac s jeho výrokom a dôvodmi, keď poukazujúc na skutočnosti, že Nariadenie ES č. 1013/2006 je priamo aplikovateľné vo vzťahu k žalobcovi postupujúc podľa čl. 2 ods. 19 a čl. 12 ods. 1 písm. d/ Nariadenia č. 1013/2006.

Podľa § 157 ods. 2 OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie

rozsudku bolo presvedčivé.

Citované zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dôvody, na základe ktorých je založené.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je teda aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu musí však obsahovať odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03 či sp. zn. III. ÚS 60/04 - www.concourt.sk). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamena, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.“ (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1997, *Recueil III/1997*). Európsky súd pre ľudské práva ale zároveň tiež pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko*, oba z 9. decembra 1994, *Annuaire*, séria A č. 303 A a č. 303 B). Aj podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. III. ÚS 209/04, sp. zn. IV. ÚS 112/05, sp. zn. I. ÚS 380/08, sp. zn. III. ÚS 172/2010 či sp. zn. II. ÚS 537/2010- www.concourt.sk).

Vychádzajúc z uvedeného aj v správnom súdnictve nesporne obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo žalobcu, ako účastníka preskúmvacieho konania na také odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré bude zodpovedať na jeho primárne námietky obsiahnuté v žalobe žalobcu voči napadnutému rozhodnutiu.

Opomenutie krajského súdu, že sa v rozhodnutí žiadnym spôsobom nevysporiadal s relevantnými námietkami žalovaného, však zhora definovanému právu na riadne odôvodnenie rozhodnutia nezodpovedá. Takéto odôvodnenie rozhodnutia nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej dostatočnosti konajúceho všeobecného súdu, nedáva zrozumiteľným spôsobom odpoveď na námietky žalovaného uvedené v jeho vyjadrení k žalobe.

Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení a zásad, súd v správnom súdnictve je povinný vysporiadať sa s nielen námietkami žalobcu uvedenými v žalobe, ale aj námietkami žalovaného uvedenými v jeho vyjadrení.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky musel konštatovať, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu nie je súladné s ust. § 157 ods. 2 OSP.

Ak teda v posudzovanej veci krajský súd podľa názoru najvyššieho súdu sa riadne nevysporiadal so všetkými podstatnými námietkami žalovaného, postupoval nedôsledne, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods.3 veta druhá a § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP), v ktorom krajský súd po opätovnom vypořiadaní sa s námietkami žalovaného znova vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite (teda dostatočne konkrétne) odôvodní tak, aby ústavnému právu na spravodlivé súdne konania bolo urobené zadosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky k zhora vyslovenému právnomu názoru považuje za potrebné dodať, že napriek apelačnému opravnému systému, ktorý sa v správnom súdnictve v Slovenskej republiky nateraz uplatňuje, primárne preskúmava zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu krajský súd ako súd prvého stupňa. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho je

preskúmať vecnú správnosť prvostupňových rozhodnutí a nie nahrádzať prieskumnú činnosť súdu prvého stupňa včítane odôvodňovania rozhodnutia.

Záverom Najvyšší súd dáva prvostupňovému súdu do pozornosti ust. § 23 ods. 5 zákona č. 233/2001 Z. z. o odpadoch.

V novom rozhodnutí rozhodne však krajský súd i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.